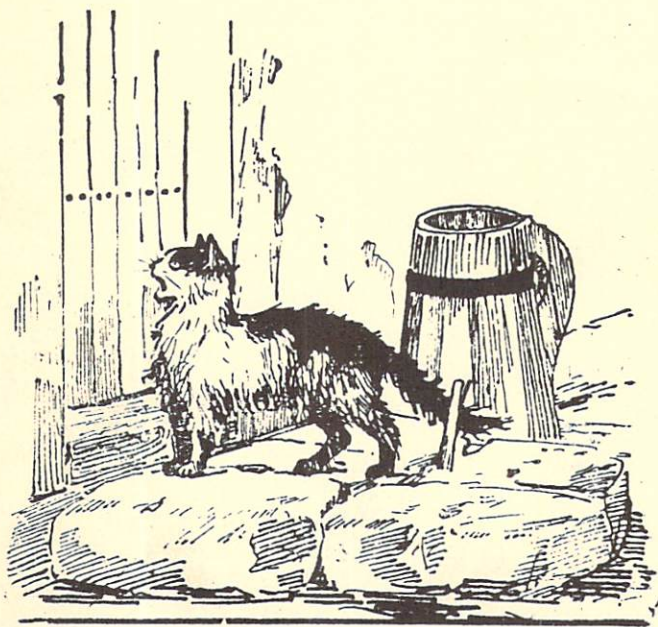

Микита Магир

ПРИГОДИ ЛІНИВОГО КОТИКА

Випуск: 101

—❧ ДІТОЧА БІБЛІОТЕКА ❧—
КНИЖЕЧКА 56.

Микита Магир

ПРИГОДИ ЛІНИВОГО КОТИКА

Ілюстрації Осипа Куриласа.
2-ге видання

НІУ ПОРК

1957

ЗДА

Замовляйте цю книжку в:
"HOWERLA"

41 E. 7th St., New York 3, N. Y.

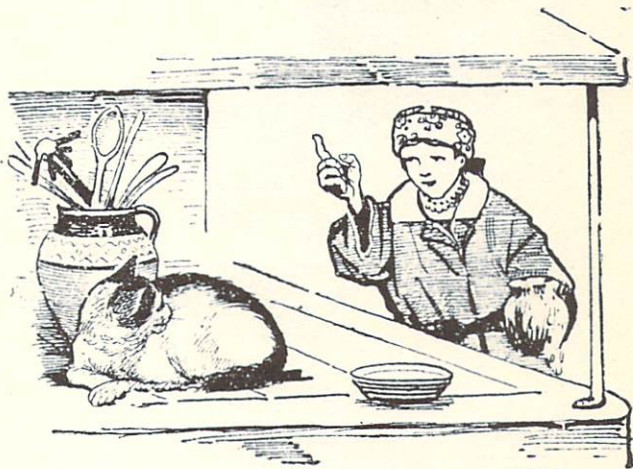

Щоб ви, діти, добре знали
І собі запам'ятали,
Як лінивцям зле на світі,
То послухайте лиш, діти,
А я поки спати ляжу,
Вам про котика розкажу!

I.

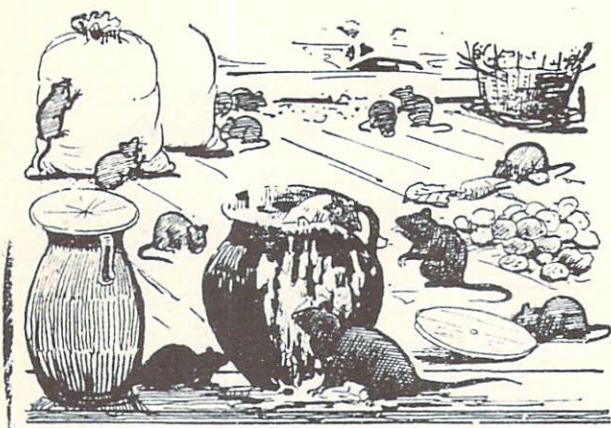
У доброї господині.

Раз на нашій Україні
У одної господині
Котик жив собі маленький,

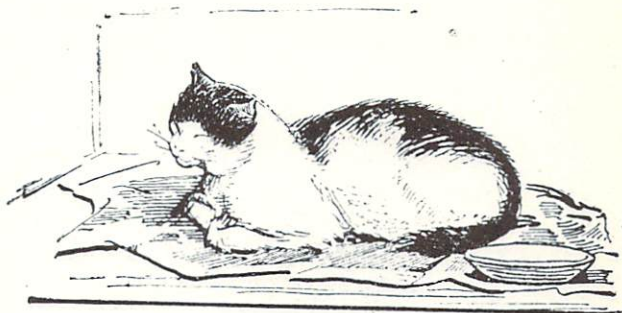
Чепурненький і красенький.
Вигрівався і пестився,
А на миши не дивився.

Господиня і просила
І сварила і грозила:
Йди, кіцюню, до комори,
Йди, кіцюню, до стодоли,
Таж бо служба в нас котяча,
То не є та піч горяча!

Там в стодолі і в коморі,
На подвір'ю, на оборі
Є миший ціліська хмара,
Гейби страшна божа кара.
Гріх тобі так все лежати,
День і ніч на печі спати!

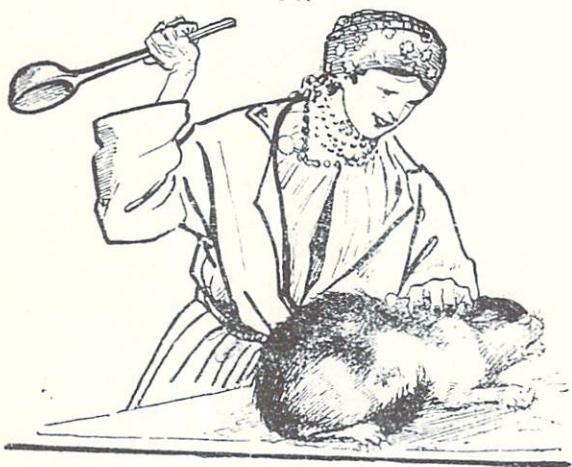
Як ти хочеш в мене жити,
Молоко щоденно пити,
То я ще раз повторяю
Поки терпеливість маю,
Що найстарша книга пише:
„Кіт ловити має миши!“

Але котик наш нездара
Не боявся навіть кари.
Молока собі напився
І на печі положився.
Спить і щось собі муркоче,
А на миши йти не хоче.

Господиня як пізнала,
Що марна її наука,

У велику злість попала,
Злапала якогось бука,
Тай і лиха наробила:
Дуже котика побила,

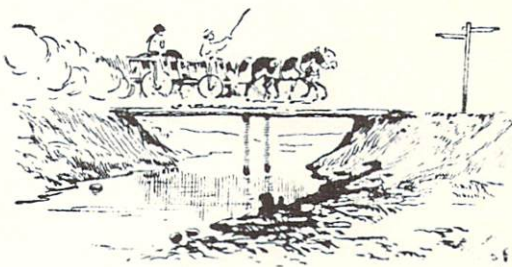

Дуже зле наш котик мався,
Не вставав, перевертався
І здавалось, що вже гине.
Жаль зробилось господині:
Рани всі перевязала,
І лічила, як лиш знала.

А щоб котик був здоровший,
Не жаліла дати гроший

І післала навіть фіру
Аж по знахорку Порфіру,

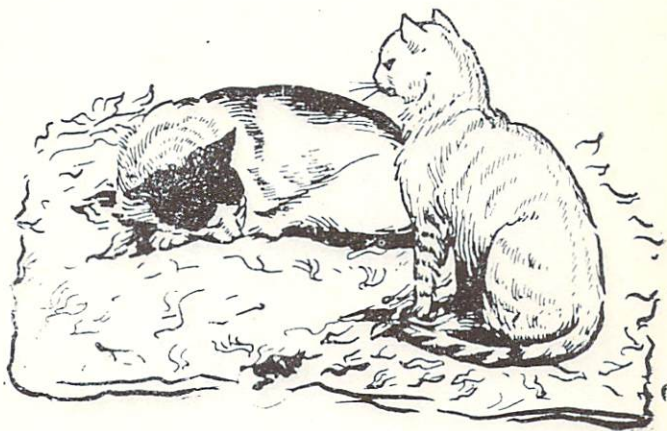
Що то ліки всякі знає
І хвороби відмавляє.

Вечером вернула фіра
І приїхала Порфіра:
Щось там дмухала, шептала
І кота чимсь напувала,
А при ласці божій з неба,
Котик знов прийшов до себе.

А тепер ви всі цікаві,
Чи наш котик зло направить,
Тай чи піде у комору,
До стодоли, на обору,
Чи миший ловити буде,
Чи науку ту забуде.

Хоч наш котик добре мався,
То як зїв і облизався,
Знов мишима не журился,
Але спати положився.
Спав так дні цілі і ночі,
Аж закисло йому очі.

Раз збудився серед ночі,
Аж йому тут просто в очі
Другий котик заглядає
І до нього промовляє:
„Гей земляче! Як ся маєш?
Щож ти нічку просипляєш?

„От ходімо враз на лови!“
А наш котик: „Ані мови!“
„Тут тепленько, добре спати,

„Що там буду десь скакати?“
Аж як рано він збудився,
Дуже, дуже зажурився.

Господиня рано встала,
У мішок його запхала,
І словами промовляла:
„Досить вже на печі спати,
„І тут в хаті заваджати —
„Мушу я тебе продати!

„Вже знайшовся котик інший,
„Ловить гарно щурі, миши! —
„Підеш геть ти, дармоїде!
„Ось господар в місто їде,
„Возьме він тебе на фіру
„І продасть поганську віру!“ —

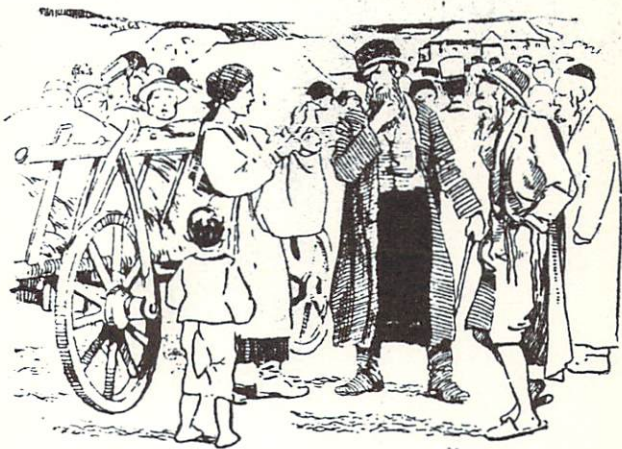
Дармо м'явкав та просився,
І поправитись божився,
Та плачу ніхто не слухав.
Хоч там зимний вітер дмухав,
Қотика в мішочок взяли
Й до драбини привязали...

II.

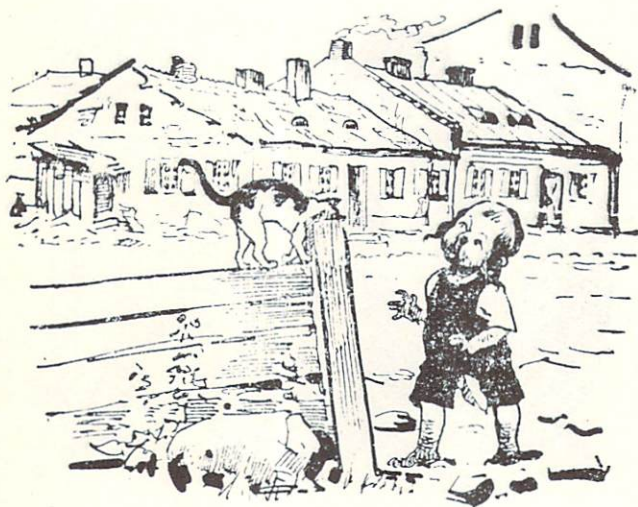
У світ за очі.

І поїхали до міста.
Там Жидів не сто, не двіста,
Котика з мішком хапали,

Але й шага не давали.
Тож не було що робити,
Треба було так пустити.

Плакав, м'явкав бідний котик,
Вилізши собі на плотик,
Аж Жидок якийсь маленький,
Неумитий, смаркатенький,

Щоб забаву з нього мати,
Взяв собі його до хати.

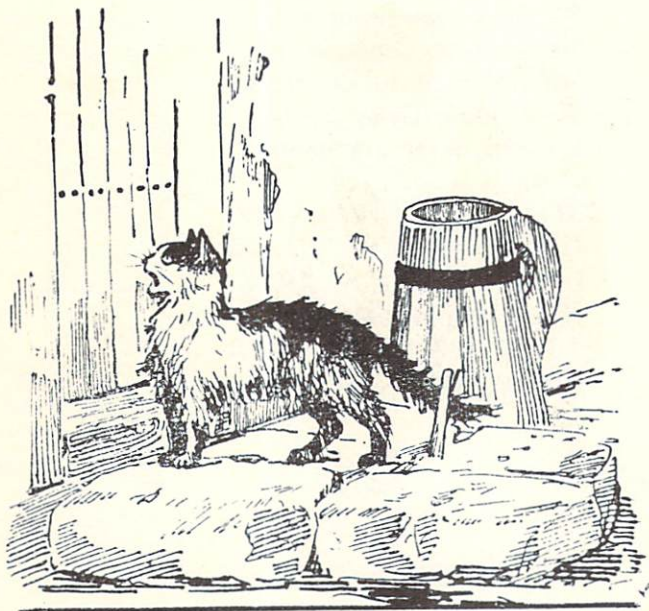
Збіглись зараз Жидинята
І кричать немов наняті.

На всі боки натягають,
 До гори ним підкидають,
 А як досить того мали,
 Ось таку з ним штуку втяли:

Іцко взяв якусь дощинку,
 Розколов на половинку,
 І вчепив за хвіст котови.
 Ех, як вчув кіт ті окуви,
 Дико закричав із болю
 І за хвилю був на полю.

Жидинята закричали
І з страхом себе питали:
„Що то буде? — вікно збите!
„Прийде тато, буде бити!
„А щоб дідько кіт вхопило,
„Що воно вікно нам збило!“

А наш кіт кричав із болю
І що сили біг по полю,

А ломака хвіст душила.
Бідний котик мов на крилах
Біг і хтож повірить тому?
Він прибіг так аж до дому.

А тепер ви б запитали,
Як його там привитали?
Чи давали зараз їсти,
Чи просили може сісти,
Або може бука взяли
І назад його нагнали?

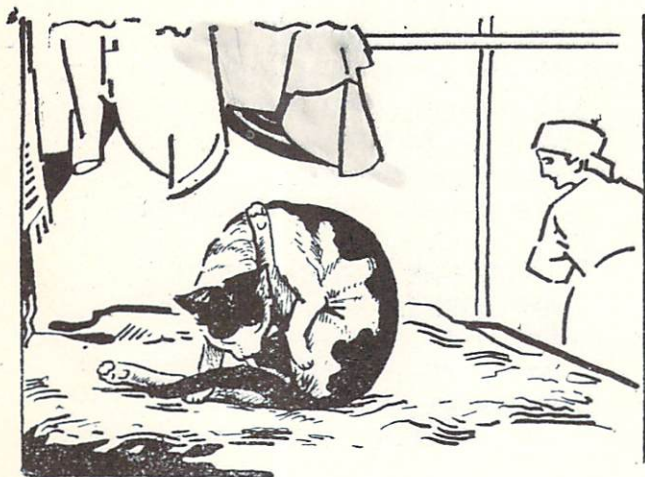
Тож іще раз кажу, діти,
Що лінивцям зле на світі.
Бо хоч котика не били,
Ще й ломаку відчепили,
То прийняли в дім нерадо,
Бо на щож кому завада?

III.

Лінюхови всюди зле.

Щось днів кілька кіт лічився,
Хвіст лизав, на печи грівся.

Господиня часто боком
Поглядала лихим оком,

Бо тимчасом котик інший
Лапав щурі, гонив миши.

„Що з лінивцем тут робити,
Чи убити, чи втопити? —
Але по що гріх на душу?
Іншу раду найти мушу.“
Чоловіка закликає
І до нього промовляє:

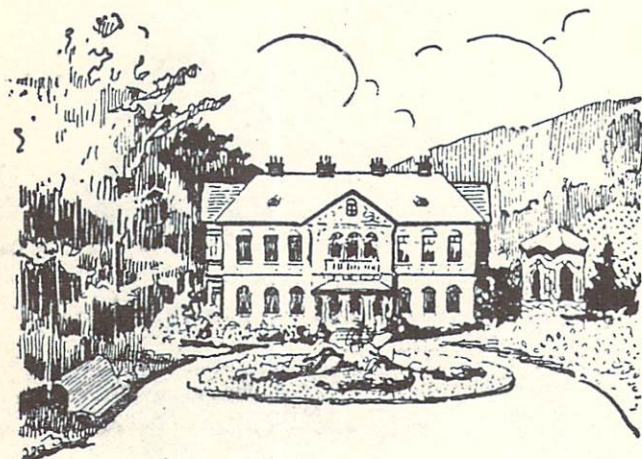
„Що з лінивцем тим почати?
Можеб де його віддати
На чужину, десь за море,
За ліси, або за гори,
Або за великі ріки,
Щоб пропав там де на віки?“

„Алеж Дух Святий із нами!
Хтоб там гризся ще котами?
До млина я завтра їду
Аж за ліс, на Сухобіду,
А дорога то не близька,
Тож возму я і котиська.

Там за лісом є палата,
А в ній, кажуть, пан багатий.
Кину, най іде шукати

Щастя в пана. Там і спати
Зможе він і ніч і днину,
Ще й дадуть йому перину.

Як задумали, зробили:
До мішка кота вложили,

Помолившись рано Богу,
Рушили вони в дорогу,
Щоб в полудне при обіді
Бути вже на Сухобіді.

Дуже кіт наш в міху плакав,
Щось до себе там балакав,
А що зимний вітер дмухав,
Змерз бідака добре в уха.
Аж в полудне без обіду
Він попав на Сухобіду.

Там кіт дуже налякався,
Як з мішка між пси попався.
Булиб його пси заїли,
Але щастє, бо в тій хвили

Звідкись надійшли дівчата
І взяли kota до хати.

Що там з ним не виробляли!
І купали і чесали
І до шиї якусь латку,

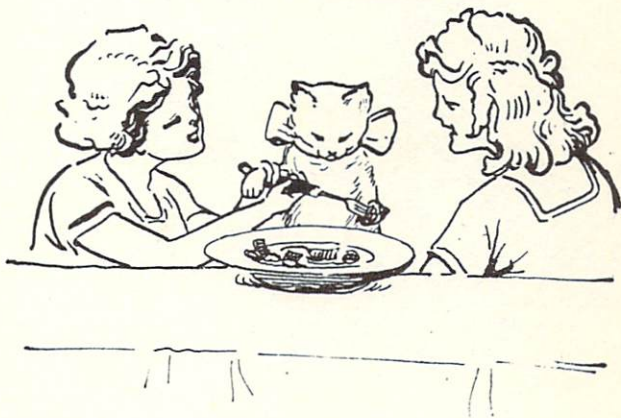

Чи хустинку, чи краватку
Червоненьку причепили.
Так kota причепурили.

А котови все байдуже,
Бо він був голоден дуже.

Тож хоч мав на шиї латку,
Чи хустинку, чи краватку,
Плакав, м'явкав, оглядався,
Та ніхто не догадався.

„Ой недоле! Смерть вже близька,
А ти бав тут дівчатиська!“

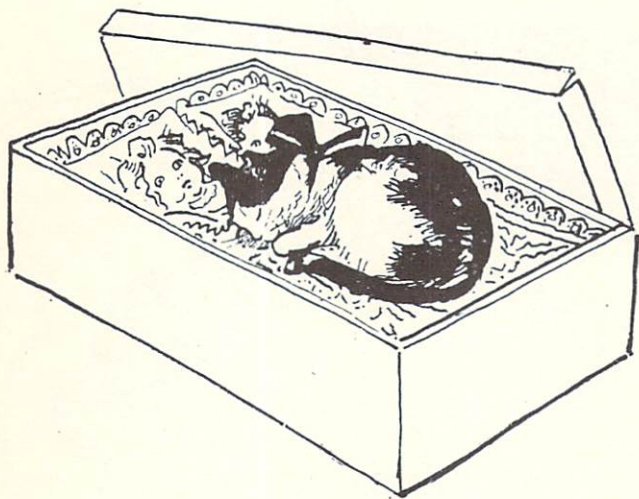

Котик плаче, нарікає,
Аж тут Зося промовляє:
„Ну мій, Мурцю, прошу сісти,
То дістанеш трошки їсти!“

Так kota і охрестили.
От і Мурця посадили,

В лапку вилочки вкладають
І сміються, навчають,
Як прилично треба сісти,
Чемно вилочками їсти.

Так то Мурця годували,
Висмівали, жартували,

Може довше як годину
Вони мучили котину,
А в кінці, аж стид сказати,
Він пішов голодний спати.

А тепер ви раді-б знати,
Де наш Мурцьо буде спати?
Чи на ліжку на перині,
Чи мягонькій подущині,
Може разом із панамі? —
Ні, в пуделку між ляльками!

Там для Мурця постелили,
У пуделко положили,
Та ще й „лю-лю-лю“ співали,
Аж самі позасипляли.

Не хотів там Мурцьо спати,
Він зачав тепла шукати.

Там на ліжку спала Зося.
Тож йому якось вдалося
(Бо і щож є в тім за лихо?)

Влізти під перину тихо.
Під периною тепленько,
Тож заснув наш кіт смачненько.

Добре котикови спитьсся,
Та на жаль не гарно сниться:

Знов в мішок його десь пхають,
До хвоста щось там чіпляють.
Гей, вже досить тої муки,
Бо подрапаю вам руки!

Як зачав він Зосю дерти,
Руки драпати і жерти!
Зося крик такий підняла,
Що вся служба зараз встала.
Тоді котика зловили:
Ох! і били, били, били!

Так скінчилось гарне спання
І котове панування.
Але ви тепер цікаві,
Що його пани лукаві
Із котом нечемним вдіють,
Де вони його подіють?

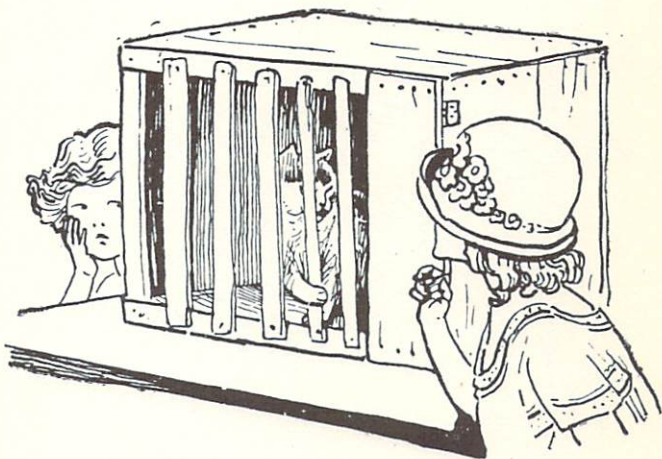
А пани цілу громаду
Зараз скликали на раду
І голосять всім новину,
Що ствердили скаженину
Між котами. Щож почати?
Треба всіх котів стріляти! —

Так і зараз по обіді
У громаді Сухобіді
Було чути стріли, крики,
Бо на всіх впав страх великий.
Там котів в селі стріляли,
Похорони їм справляли.

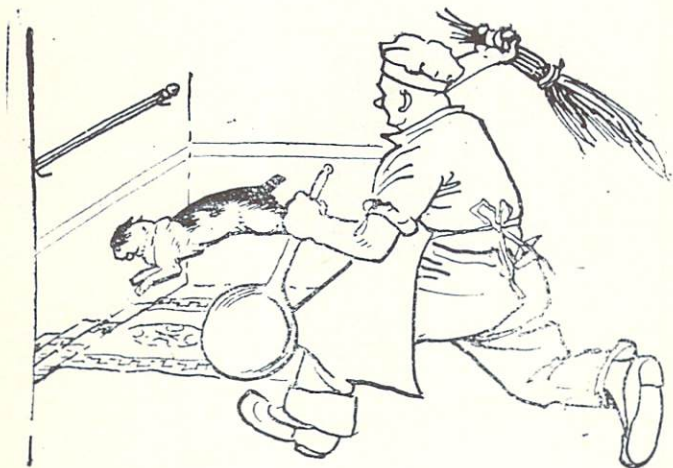
Полягло котів чимало.
А як всіх їх покладали,
Купа була їх велика,
В висоту на чоловіка.
Та хоч було їх чимало,
Мурця в гурті бракувало.

Деж то Мурцьо наш сховався?
Може він і догадався,
Що в громаді Сухобіді
Мають зараз по обіді
Всіх котів разом стріляти,
Тай ногам дав швидко знати?

Ні! — пани його зловили
І до клітки посадили,
Бо хотіли дуже знати,
Як він буде виглядати,
Як прийде страшна година:
Та котяча скаженина.

Минув тиждень, другий, третій,
Мурцьо в кліточці запертий
Мов канарок заглядає,
Не муркоче, лиш зітхає,
Та і спати вже не може.
Ах неволя та! — Мій Боже!

Як попаде хто в неволю,
Проклинає свою долю,
Бо і щож є красше, діти,
Як та вольна воля в світі?,
Третий тиждень вже минає
Мурцьо тужить, усихає.

Аж пани в кінці узрѣли,
Що дурницю з ним зробили.
Дарували йому волю
Та не взяли до покою,
А казали хвіст відтяти,
І між службу відослати.

А там кухар був сердитий,
Часто брався Мурця бити,
Все гонив його із печі
І кричав погані речі.
Всюди-всюди, любі діти,
Так лінивцям зле на світі.

IV.

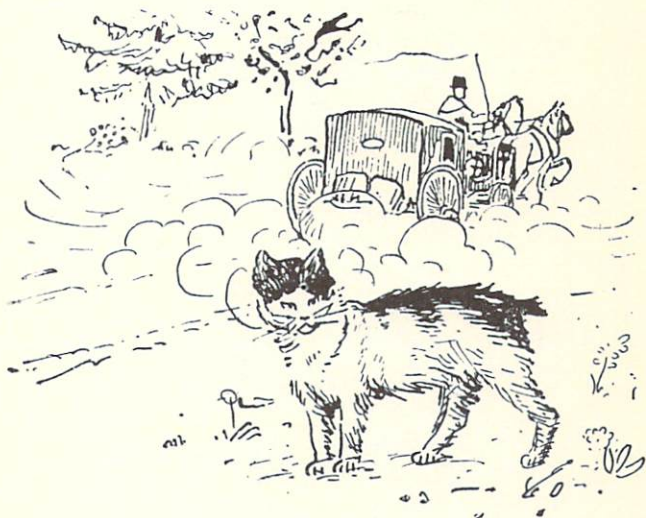
Поворот під рідну стріху.

Рано раз із Сухобіди
Пан на пяте село їде,
А в кариті у куточку,
Щось лежить там у мішочку.
Щож то в тім мішочку буде? ---
Мурцьо! — знають то всі люди!

Іде, їде пан в кариті
Гордий, пишний і сердитий,
І приїхав аж у Глинне.
Було то село родинне
Мурця, знаного лінивця,
І скитальця-нещасливця.

Тут з мішочка на дорогу
Кинув пан kota-небогу
Тай помчався у кариті
Дальше гордий і сердитий.
Лиш туман став на дорозі
І сліди по панським возі.

Мурцьо довго оглядався,
Аж в кінці і догадався,
Що він знов попав у Глинне,
У своє село родинне.
Як тут гарно! — як тут мило!
Серце радісно забило. —

Тож він кинувся між хати
Рідне місце відшукати,
Де на печі так тепленько,
Дають їсти так смачненько.

Тай доброї пів години
Йшов до рідної хатини.

На припоні пес загавкав.
Під дверима кіт замявкав
Так жалібно і благально,
Що господар встав негайно
І kota пустив до хати.
Чий то кіт такий? — Не знати!

Господиня як сиділа,
Рот широко отворила
І не знала, що казати:

Він, чи ні? — Таки не знати.
Красий і такого росту,
Але бачиш? — Він безхвостий!

А наш Мурцьо так витався,
Коло ніг їх витирався,
Що сліпим би треба стати,
Щоб лінивця не пізнати.
Тож вони його пізнали,
„Наш!“ — обоє закричали.

„Видко, що нас дуже любить!
Хоч по світі стільки блудить,
Все назад до нас вертає!“
Так господар промовляє.
„Хтож на лінюха охочий?“ —
Баба каже: — „Їсти хоче!“

Щож з лінивцем тим почати?
Треба ще раз їсти дати,
Може він мудрійший буде?
Таж був в світі, видів люди!
В миску молока наляла
І котови їсти дала.

V.

Сумна доля лінюха.

Кіт наш знов сидів, лизався
І на печі вигрівався.
Баба хоч і не сердита,

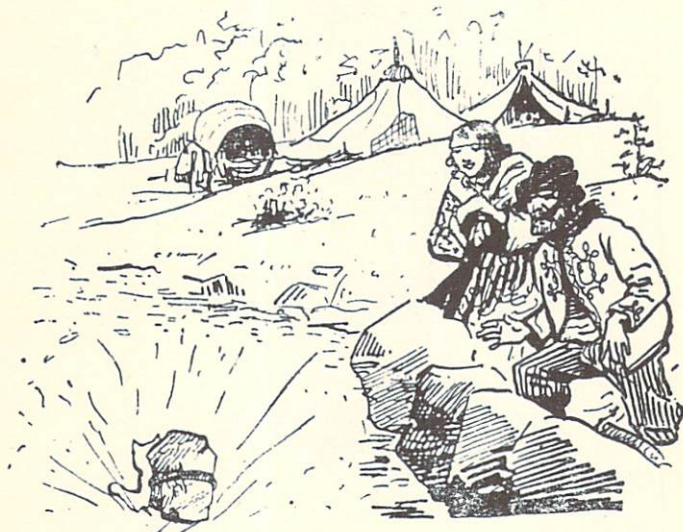
Часто бралася і бити
І на миши виганяла,
Але їсти все давала.

Аж в селі раз дуже рано
Звідкись взялися Цигани.
По хатах вони ходили,
Кури крали, ворожили,
І зайшли сюди до хати
Щоб також дещо дістати.

„Хочете ви довго жити“ —
Каже Циган — „дайте жита!
А щоб трястя вас не трясла,
То хоч трошки дайте масла!
Щоб худібка виростала —
То кусочок дайте сала!“

„Дам вам сала, дам вам жита,
Тільки буду вас просити“ —
Господиня промовляє —
„Кіт мені тут заваджає:
Завяжіть йому ви очі
І везіть де в світ за очі!“

„О спаси Біг! Ви за жито
Будете ще довго жити,
А за ваше гарне сало,

Щоб усе вам виростало!
А kota я забираю,
Що не верне, присягаю!"

І пішли. Та над рікою
Циган власною рукою
Прив'язав котови камінь
І сказав три рази амінь
Тай його у воду кинув...
Так то марно кіт загинув.

От і я скінчив вже байку.
А тепер закурю файку
Тай положусь зараз спати,
Бо раненько треба встати.
А ви спати теж лягайте
І про Мурця пам'ятайте!

